

ORAIN IRUROGETAZ URTEAK GURE GURASUEK EMOÑ EUSKUEN
BERBETEA GOGORATZEA BESTE ASMORIK EZ DA, GURE ARTEAN
DAUKAGUÑ EGITEKOA...

Urdulizko berbete ederraren ezaugarritzat geratu dedilla BETIREN BETIRA-
KO GURE JARDUÑ ALDI AU.

ORAIN IRUROGETA- ZORTZI URTE UMIEN AZTERA TA EZIERA

ZELAN IKUSTEN ZAN...?

Ñi neure umetako kontuek esatera noa, neure memoriz edo al doten gain ondo. Ni geratu nintzen ama barik bost urtegaz eta familian zazpi izan giñen. amoma, aita, iru neba-arreba ta arreba orde bat.

Umien aziera aldi aretan, neure ustez gogorrigo ta gatxago zan, zergaitxib ze, moduagaz ez egoan gaurko lako erreztasunik, umeari ikasteko edo emo teko erarik.

Umien iokoa ixeten zan, batzuetan, olgetan eurek alkarregaz, zarataka t erritxan be igual... Zelan olgetan zeuen..? Batzuetan ostu ostuke, estaldute, topetan, nundik kaosuko ete doten.

Beste ioko bat ixeten zan, txiri bategaz burneizko makilla bat eta aren puntan gaintxo bategaz txiria eroten zan. Umiek euren poztasune ixeten zan, txi riez zeñiek ariñau eitxen zeun... Zejn geñau ixetea ixeten zan euren poztasu ne... txaloekaz alabaten zeuden.

Beste ioko bat ixeten zan, tronpea kordelagaz baturik, ta lurrean kuadri baten barruen txakur-andi bat imintxen gandun kuadruaren erdien ta tronpe, iantzan imiñirik ta beste eskuen arturik, iaurtiten zan txakur-andiaren gaiñera t andik ataratea ixeten zan iokue.

Beste ioko bat ixeten zan, lurrean botxo bat intxe ta andik metro bi ta erdirE errai bat intxe, botxotik erraire arte iaurtiten zan intxurre ta an, errai atan, lelen go ixeten zanak, barrien, erraitxik botxora botaten zeun. Ta botxotik kanpo lo txen zirenak, botxotik parajeen lotxen zanak eukitxen zeun eskubidea atzama rragaz arek intxurrek botxora satzeko.

ESKOLARA IOATEARI BURUZ ZER DIÑOZU...?

Lelengo aldiz eskolara asi nintzenean, apur bet ikeraturik edo bildur apur

bategaz Txan zan gure asiera. Gero, geldike geldike, lagunekaz, sentikorrao. pasetan gendun. Errekroetan lagunekaz geure ioko taldi edo debertzioño ixeten zan eta ondo, pasaten gendun.

Ainbesten tartean, beti, egoten ziren bata edo beste zurtasun anditzet eukitzen zeudenak euren burue iolasetan. Barrure sartu ezkeru, ori anditasun ori, an, ikusten zan, orrek zurtasun buru itxen zeudenak, euren problemakaz, oso estu ta larri, ikusten zeuden euren burue albokona kopieta. Bai, olao zurtasunek gure maistre zanak, arin, koisuten zeuren.

Orduko denporetan, eskolarako bidea nekosoia ixeten zan. Ze... oiñez ion bear ixeten zan, batzuk iru kilometro bidean ta beste batzuk lau edo bost kilometroan ion ber ixeten zeuden.

Andik lasterlean, maistrea kanbia zenean beste eskola batera, neuretzako ohea zala uste ixenik, ion nintzen bera ion zan eskolara. Beste, luzeao ta nekosoao zan, baia konforme egon nintzen. Baia amabi urtegaz itxi ber nendun eskolea, aitxe makalik egon zalako ta neure anaie gerran ainbat urden, ta nire eskolara bideak itxi ber nenduzen. Aldean, bear asko ein ber ixeten zan ta gosea egoten zan orduen ta bizi-modue aurrera, eroteko, gogor, ein ber ixeten zan.

OTA EBATEAK ZE MODUZKO BEARRAK ZIREN...?

Aldearako... ota ebatea ixeten zan bearrezkoa... ganaduen azpitxarako ta aren ondasunagaz solok indartuteko.

Ota-ebate bearra kodaiñagaz egitxen zan. Lelengo, etzean, iungadea sartzten gendun mukur baten eta pika-mallua eskuen dalarik, pika pika, kodaiña zorrozten gendun.

Ta mendire ioten gintzenezan ta gurdikadea ebagi... eta bin artean kargau eta etzera eroten gendun bide oker ta nekosotatik.

Ostean, etzean ota ori ganadun azpitxera sartzten gendun ta an, euren oia, ondo, egoten zan egun bi edo iruen ta gero, ataraten zan ta gurdien kargaurik, eroten zan solora, aren ondasunagaz lurre indartuteko.

Baia oso nekosoia ixeten zan karga-deskarga ta soloan pillotan imiñirik, gero ostean, a zabaltzeko, sardeagaz botaten gendun solora.

Bear au oso zikiñe ta larritxasunezkoa ixeten zan, loie ixeten zalako ta uxin txarrekoa. Alan ixenik norberarentzako, lurrerako ondasun andie ixeten zan... Zertarako zan ona...? Artoak, gariak, patatak eta beste ortuari asko koisuteko ixeten zan.

ARTO JORREÑ BARRI PIXKAT EMONGO AL ZENDUKE.....?

Arto lanak, oso, nekosoak ixeten ziren. Lelengoz, lurre preparau eta atxiñeko frantxixiaz lurre buelte emon, ta gero, denpora ona ezkeru, areagaz lurre apurturik, iru edo lau biderrez pasau ber ixeten zan.

Ta gero, mokillok ioteko egurrezko masoto bategaz, eskuten dala, mokil andienak, lotxen zirenak, apurtuten ziren.

Ta orduen ikusten gendun, lurre lotxen zala urundute, gosatsu ta prest egoala samurtute. Lan ori zertarako eitxen zan...? Denpora onak lagundurik,

azie lurrean ereitxeko... Ta denporak, ondo, lagundu ezker, bost-sei egun bar-
rru, landarea ikusten zan bizi bizirik, kanpora urteten zeule.

Aro onean erein ezker, arin, etorten zan landarea, ta gero ostean ixeten
zan lana atxurrekaz bi edo irun artean... Ta olan, ori eitxen zan, bedarra kendu
eta lurre ondurik, bizi bizirik, etorten ziren arto eta indabak.

Eta gero ostean, agostuen edo iraillean artori puntan urteten eutson lorea
edo garbea batzen gendun, garrien saku bet amarraute eta sakuri buelte
emon, orra sakure batxen zan lorea eta garbea. Eta lorea zaranean eroten
gendun ganaduentzako ianarizat....

SIÑISMEN GORA - BERA ZELAÑ IKUSTEN ZENDUÑ EUSKALE- RRIÑ.....?

Euskaldunen kristautasune... zelan ikusten zan...? Gu, euskaldunok sinis-
kera edo fede andikoak ixeten gintzen.

Ñire etzean aitek imintxen euskun bakoitxari errosarioa errezetako egune
eta errespeto andiegaz eitxen zan. Eta gure modure beste baserri edo leku
askotan bere eitxen zan. Eta iai edo domeketan elixara, zintzo, ioten gintzen,
naitxe azao egon eleixea. Gu iru kilometro eta erdi eukitten gendun eleixara.

Eleixara gure egoera errespeto andikoa ixeten zan, siniskera bizikoa. Eta a
ixeten zan beste gauza bat, gaur egunean aditturik, lagungarri bata-besta-
rentzako.

Gura urna sasoiari, gurasoak ardure andiez artzen zeuden dotriñeen gora-
bera eta umientzako, ondoen, zelan egingo zeuden, neke gitxiaoaz eta para-
jeao eukitako, puntu bet imintxen zan, t or, punto ortara, abadea etorten zan
guri dotriñea irakasten.

Ta onek, gurasoen ardureek zer irakasten dauskue...?

Gurasoen arduratasune eta sinismena euren umeari gogo andiez irakaste-
ko, alegiñe eitxen zeudela...

ITXASORA ZERGAITIK JUEÑ ZIÑEN... ETA ANGO BEARRAK ZEINTZUK ZIREN?

Baserriko bearrak nekosoak eta danentzako bearrak ez egoalako, batzuk
bizimodue atarateko ion ber ixeten zeuden, batzuk Ameriketara artzain edo
beste bear batzuetan.

Ñik bere urten neun etzetik 1956'an ta 1961'arte ibili nintzen ainbeste buel-
ta munduan ibilirik....

Zer zan... itxasoko bizikerea...! Itxasoko bearrak lau edo bost eratara zati-
txu leitekez. Lelengo Kapitana, barkuko arduraduna. Batzuk ez ziren konforme
ixeten kapitanagaz, zergaitik ze, diru apurtxu bat atara al izateko, extraperlo
apurtxu bat bakoitxak gura ixeten zeuden aiñ, baia ori bear ori konpromiso an-
dikoa ixeten zan.

Beste bear bat pilotona zan. Gaezko euren guardia eukitxen zeuden,
gaezko nai egunez ixen, nai gaez eitxen zeuden. Gaezko guardia ixeten
zan ordu birik ordu bire barkua eroteko. Timonelak eitxen zeuden bearra ix-
ten zan, brujula bearra barkua eroteko.

Timonelak eta pilotoak, barkuen goien, puesto de mandoan, alkarren ondoan, timonelak brujuleaz eta pilotoak, ondoan, bere planokaz eitzen zeuden euren bearra ordubirik ordubira.

Beste bear bat ixeten zan makiñetako buruena. Ta orrek eukitxen zeuden makiñetako ardurea, aberirik ixen ezteitxen edo arregletako makiñetako goi-beiek.

Radiografisten bearra ixeten zan, barkuen goien eukitxen zeuden bere lekue, telegramen ardurea eukitxeko.

Beste bear bat ixeten zan kontramaisuena. Bear ori ixeten zan bodegetako ardurea eta barkuko puntelatako ardurea, eta gaiñera, barkuko pinture, edertasun eta bere menpeko mariñelak eukitxen zeudena, ta gañera, barkuek atrakateko edo urteteko sasoie...

Sukalki bearra... or, ixeten zan buru maiordomue... ta gero, koziñerue eta ganera marmitxoi bi, sukaldeko arduradunek. Ta sukaldeko jeneroa eta sukaldeko ardurea maiordomuarena ixeten zan.

AZOKA EDI PLAZAKOA ZER ZAN ZURE TXIKI SASOIAN ...?

Bueno, nire txiki sasoiaren plazarako erabilketak oso gatzak ixeten ziren, zergaitxik zer, benedejea eron ber ixten zan Urduliztik Areata edo Portugaleteraiño edo bestera Mungira... Zaldia ta karroa arturik, eroten gendun benedejea.

Ortuko arazoak oso bear astunek ixeten ziren. Lelengo aldiz, lurre urundu eta prepara ber ixten zan. Lelengo puntuen, euki ber ixeten zan kontuen, ze klasetako ortuari, ze denporatan erain lurrean edo imiñi ber ixeten zan.

Bueno ba, udabarrien imintxen zan landarea lurrean. Porrue imintxen zan martien, bagillean edo garagarrillean atarateko, eta bigarrenezko aldiz imintxen zan garagarrillen akabuen, imintxen zan urterako.

Piperra eraitxen zan zimenteran Santiageda uretan, eta tomatea bere sasoi orretan ixeten zan. Lelengo, bedarragaz kontu andie euki ber ixeten zan kentzeko eta garbirik lotu deitezcan. Eta gero, atxurraz iorratu eta tomateri be gie orrek okerrak kendu eta paluek imiñi eta ara amarraten ziren eta konserbetako botikea bota ber ixeten zan.

ZERTZUK JENERO EROATEN ZIREN PLAZARA EDO A ZOKARA...?

Plazara eroten ziren sagarrak, madariek, okarenak, millokokak, kerixak, ikoak, intxurrek, matza, eta ortuko jeneroa eroten zan... arto edo indabea eta patatea, piperra, tomatea, porrue, letxuge, zenori, mallukiek, kinpulek, azelgak, eta perejille ixeten zan iateko jeneroari guztue emoteko.

ZE ESTIMAZIÑO IZATEN EBEN ORTUARIEK AINBESTE LAÑ EGIN ONDOREN?

Batzuetan benta txarra egoten zan eta alperrik bear asko eitzen zan eta beste batzuetan sarie ataraten zan... eta olantxe, bizimodue, aurrera, eroten zan.

ORAINGO ALDIETAN LEZ, ETXEKO AÑDRAK KAFESÑE ARTZERIK EGITEN ETE EBEN, ORDUEN, GOZOTEGIETAN...?

Oin plazara doazen emakume edo etxe-ko-andrak, len baiño neke gitxiaoaz dabilte, Zeaitxik...? Oin kotxeagaz bertora arte ioten direz eta bendeja guztie, an, eroten daude eta saldu itxen deudenean, kafetxue artu tostadakaz ta konbertzaldie lagunakaz in eta trankil doaz etzera. Len, gure sasoién, andraz-koak kafe gitxi artzen zeuden tabernetan.

Eta, zer da ordurik onako diferentzie andrazko bendejeretan...? Orduen ioten ziren plazara aldeana iantzíte, buruko pañelu edo moñoaz, eta oin, joaten dire uleak kopin imiñirik eta nok igerri, zein aldeanea edo señoirittea dan...?

AZOKATIK ETXERA AMARENÑ ETORREREA ZELAKOA ZAN UMIENÑ- TZAT...?

Amaren plazatik etzera etorrerea pozgarríe ixeten zan umeentzako... Zer-gaitxik zer, beti, eroten zittun gozoki, karamelo edo galletak eta poxgarríe ixeten zan. Plazatik buelte emon orduko, zur egoten gintzen, ia, noz, gurdie edo karrue ikusten gendun, bidera urteteko eta amantzako edo arrabentzako bere pozgarríe ixeten zan.

Eta olan, ixeten zan orduko bizimodue aldeatan.

GABON JAI EK ZELAN IZATEN ZIREN ZURE UME AROAN...?

Gabon jai ek ixeten ziren oso pozgarrizkoak, bai gurasoentzako ta bai umientzako bere.

Egun aretako janari ek, kantuek umien artean, ZELAN ZIREÑ...?

Egun aretako janari ek ixeten ziren, beti, apur bat obeto, bai ian eta apur bat be edan bere egiten gendun da... Apaldute ostean, famili artean beti, kantu batzuk, pozik, eitxen genduzen... Ta urrengo egunean bere iai andie ixeten zan lez Natibittete egune, eta gure kostunbrea ixeten zan goixean, txokolatea galletakaz artu eta ioten gintzezan Mezara. Oin, belu, oira ioten zirenak, Mezara bere belukora ioten ziren.

Kantuk bere, oso politxek ixeten ziren orduen... bai Aurtxo txikia ta bai Ator ator, mutil etxera, gastaiña zjmelak latera, ta olan, beste asko. Baitxe bere Eli-xan oso kantu ederrak ixeten ziren.

GABOÑ ZAR GABA, ZELAN OSPATUTEÑ ZAN....?

Gabon zar gaba, urtearen akabue zanez, pozgarri ori bete ixeten zan. Bazuk, gazteak, ondo, afaldu eta ostean kantu batzuk kanta eta karta iokoan in eta kantzaten zirenean, batzuk kanpora urtetén zeuden, urten akabue zelebratete... eta gau orretan, Misa de gallora be ioten ziren ta amabietan, euren zirenak ioten, zelebraten zeuden.

URTE BARRI BARRI ESKABIDEA... EZAGUTU AL ZENDUN...?

Urte Barri egunean, lagunen artean, ioten gintzen boltzatzuek artute, auzotatik, etxerik etxe, Urte Barri batzen eta kantaten gendun Urte Barri kantue.

Etzeetan batzuk, beti, frankutxuaok beste batzuk baiño ixeten ziren, baia danak borondate onagaz emoten zeuden.

GARI EREITTEAREN ARDURAK ZELAN ZIREN...?

Gari ereitxea ixeten zan, soloa makiñeturik, eta areakaz mokillek apurtu eta lurre ondu eta ereitxen zan garie nobienbre barruen... Eta eraintxe ostean, nastuten zan, ta ori ixeten zan bear nagusie... Gero, ermetan zanean, bedar oiek edo... urteten ba-zeuden, kenduten ziren.

GARI EBATEAK ZELAN EGITEN ZIREN GURE BASERRITARREN ARTEAN ?

Garie elduten zan garagarrilean, eta a ebatea oso nekosoia ixeten zan, zerreagaz... lepoa, ondo, makurturik, eta gorputze nekaturik, ebaitxen zan... eta ebai eta ostean, denpora ona ezkeru, beragaz gariegaz, bost edo sei gari eskuen artute, besartean artu gari txolea eta amarraten ziren.

Gero ostean, kodaiñagaz ebaixten ziren. Ta garie lerrotuteko, kodaiñari imintxen zakon egun bat edo, obeto, batzeko.

Urrengo etorren bearra zan, denpora onagaz, soloan bertan, meta txikerrak eitzen ziren eta ostean, apur bet ziketen zirenean, meta nagusiek eitzen ziren. Eta olan, egoten zan, arik eta, denpora beroa etorri arte, eta orduen, gurdien kargau ta etxera eroten ziren, eta etxe ondoan zabalduete ziren, eguzkie, obeto, artzeko.

Eta portalean arri losak imiñi, erdi zutunik eta txolea eskuten artute, an, arrien ioten ziren alde bietatik... eta orretarako bearrerako, geienetan, nekosoia ixeten zan lez, auzokideak alkarrerri lagunduten eutsen.

GARI GARBITZEA ZELAN EGITEN EBEN...?

Gari garbitzea eitzen zan makiña bateaz. Eta ak makiñeak, eukitxen zeuen, garie botateko, ganean, kaja bat eta ain kaja aurrekaldean, berago, egoten zan sare bat eta a sarea ibiltxen zan mobimentxuen. Manilla baten emon eskuez bueltak eta aren makiñen barruko lau aspak, bueltaka, eitzen zan bearra.

LABA SUEK, ZELAN EGITEN ZIREN...?

Labasuek, nire aldien, garirako oso gitxi itxen ziren. Baiña artontzako eitzen ziren.

Labasue eitten... goxean goxetik... labea betatuten zan otabar edo egur

errama sikuekaz eta emoten zakon sue eta ondo, erre eta labe aurreko ormak, arriek, erdi zuriturik, paraten zirenean, laba sue eintxe paraten zan eta gero, ostean, belaki bateaz prasarik andiena ataraten zan.

Gero ostean, beste bara luze baten puntan trapu bet amarrata, eta tiñeru bat ureaz laba aurrean, eta an, sartuten zan ori barea trapuez eta an, bustitxe, labako autse ataraten zan kanpora, eta garbittute lotxen labea, artoak barrure sartzeko.

OARRAK

(Lenengo zenbakia orrialdearena da, bigarrena lerroarena)

1.1: *Esatera noa*: Esaldi au erderatik oraintsu sartua da eta ez da egokia. Obeto esango dot.

1-1: *Memoriz*: Guk beti esan dogu *buruz*.

1-2: *AI doten gaiñ ondo*: *Gaiñ* ori oker esana dala dirudi, *laiñ* izan bear leuke.

1-4: *Zergaitik ze*: Alkar-izketa onetan berba egiten dauanak sarritan artzen dau esaldi au berba-lagun lez, ez dago txarto be.

1-7: *Erritxan*: Bermeo'n *pellikan* esaten dabe, Mungialdean *errittan* eta urriña-go *burrukan*. *Errittan* berba au erderazko "reyerta" da, *pellikan pelea* dan antzera. *Errittan* edo *erreztan* todi gitxitan esaten da.

1-7: *Igual*, erderatik artua, *bear ba'da*, edo zalantzea agertzeko. Ez da polita euskeraz.

1-12: *Zeuden* esaten dabe mungiarrek *eben* nal dabenean. Albo-errietan *eu-rien* be entzuten da.

1-17: *Intxe*, laburpena da eta *eginda* esan nai dau. Bizkai'ko euskereak olako asko daukoz, euneko berrogei inguru galtzen da berba egitean.

Orrek ez dakarsku onik ezer, beste euskalki batzutakoai gure euskalkia gaxago egitea baiño.

1-21: *Lotxen*: Bizkaian *lotu* erabilten da *gelditu* esateko. Beste berba bat dago, *geratu*, gizpuzkoan ezaguten ez dana, erderatik artua dala dirudi: *Qedar/geratu*.

1-21: *Parajeen*: Itz au ez da erabilten Mungialdean baiño. *Urren* esan gura dau eta erderazko *paraje'tik* artua dirudi.

2-2: *Geldike-geldike*: Obeto litzake *astiro-astiro* esatea, Bermeo'n *gitxike-gitxike* esaten da.

2-9: *Ola*: *Olako* esan nai dau, *olango* be esaten da.

2-9: *Koisuten*: Emen eta beste leku batzutan be entzuten da. Arratian be entzun dot eta erderazko *kogidu'tik kojju* sortu dala dirudi. *Arrapau*, *atrapau* be esaten da baiña guztiak erderatik artuak.

2-13: *Kanbia*: Euskerazko *aldatu* ez da sartu errietara.

3-2: *Solok*: Maruri'tik Urduliz'era biratean, Gatika barru dala, egiten da mugatzaillaren galtze au *soloa/Solo*. Berba au lateratik artua ei da, *solum*, gazteleraz *suelo*. Lurgintza gure artean asko zabaldu zan erromatarren aldiaren eta ainbat berba daukaguz eurakantik artuak: *keriza*, *kipula*, *pago*...

3-4: *Jungedea*, erderazko *yunke* dogu, euskerara eratuta. Pika maillua: *Pika* ots-itza edo onomatopeia da. *Maillua*, laterazko *maleun*, baiña erromantzetik artua, eta izan be Aragoigokotik, // dauken itzik geienak lez.

3-8: *Etzean*: Tokirik geienetan *etxean* esaten da, baiña naikoa zabal dabil inguruetan *etxean*. Arratia'n, Zeanuri'n, *etzean* esaten da, Artean, osteran *etxean*.

4.1: *Nekosoak*: Euskarazko itzari erderazko atzizkia sartu jako. Zergaitik ez *neketsua*? *Neke* bera, laterazko *necem'tik* ei dator.

4-10: *Zeule*: esan nai dana *ebala* da.

4-13: *Indabak*: Letrazko faba'tik euskerazko *baba*, eta *india-baba* da indaba. Baba txiki oneik indietatik ekarriak diralako.

4-15: *Garbea*, sarriago entzuten da *Barea*. Artoaren lorea.

5.5: *Bere*: gaiago entzuten da *be*, baiña Mungia inguruan *bere* be bai.

5.6: *Azao*: Itz au Mungialdean baiño ez da esaten eta jatorra da: *Urrin* esan nai dau eta *asi* gaz dauka zer-ikusia.

5-8: *Gu* diño baiña guk izan bear leuke. Ñork-atzizki ori euskaldun barriak galtzen dabe, baiña zarrak be ba- dauke arriskua.

6-2: *Bera bear*, Gatika-aldeko laburpena da, beste erri batzutan *bear*, *biar*, *bien*. esaten dabe.

6-8: *Zergaitik ze*: lk. 1-4.

6-15: *Timonela*: Bermeo'n *lemazaiña* esaten da.

7-1: *Bueno*: Alkar-izketetan sarritan sartzten da erdel-itz au eta ez da egokia. Obeto litzake, *bai*, *ederto* edo olako zerbait esatea. Baiña gatx izango da ori lortzea. Orrela galtzen da ondoen euskerea, geien erabilten doguzan berbak erderatik artuta.

7-10: *Martien*: Ona emen gure zarrak mungialdean erabili dabezan ille-ize-nak: Urterrire, zezeille, martie, aprile, maietza, bagille, garagarrille, agustue, iraille, urrie, zemendie, abendue. Gazteen artean izen oneik galdu dira, eta zarren artean be ik. 10-2 nobienbre agertzen da.

7-12: *Akabuen*: Azkeneasn esan nai dau.

7-30: *Daube*, debe. Jatorriz *daue* zan.

8-4: *Moñoagaz*: Lurralde onetan *rñoa* esaten jako buruko uleak zapi baten batuta burugaiñean atzerantza eroaten diranean. Itz orretatik sortua ei da erderazko *boina* eta *txapela* ostera erderatik sartu da. Konturatu Frantzia'ko *chapeau*, au be *kapelo* edo soi-gaiñeko txikia danetik etorria.

9-1: *Pozgarrizkoak*: Ñaikoa litzake *pozgarriak* esatea, baiña sartu da beste era au be.

9-7: *Natibittete*: Eleizbidetik etorri da berba au, *nativitatem*, *obe* litzake jaiotza esatea.

9-7: *Kostunbrea*: Ez da sartu errira *oiturea*.

9-16: *Zelebretako*: Ez dogu onartu erri-maillan *ospatzeko*.

9-13: *Misa de galloan*: Olako esaldi asko sartzten da gure errietan, batez be zenbakiak diranean, eta tamalgarria da, zergaitik esan ez *Oillarraren mezan?*.

9-23: *Frankutxua*: Erderaz ez daukan esan-nai bat artu dau euskeraz "franco" berbeak: Ugaritasuna adieraztekoa.

10-7: *Ebatea*: *ebagitea*.

10-12: *Zakon*: Au sarritan entzuten da, guk beti esan dogu *jakon*, baiña askori entzun dautset aspaldion *zakon*.

10-22: *Ak makiñeak*: *makiña arek* izan bear leuke, baiña mugatzaille bi erabiltea sarritan jazoten da eta Bizkai'rik geienean uste dot.

ESALDI JATORRAK

1.1: *Ni neure*: Gipuzkoan *neronek* esaten dan lekuan; Bizkaia'n *neuk* esaten da. Baiña sarritan entzuten da *nik neuk* be eta gauza polita da.

Solozaba tar Paulin